

Téma:
Sepulkrální památky 4-6

**80 let od deportace
chrudimských Židů** 10

**Chrudimská „nej“ (32)
- neznámější chrudimská
spisovatelka Marie Kornelová** 14

Úvodník

Vážení spoluobčané,

s listopadovým zpravodajem klepou na dveře Dušičky. Není proto divu, že hlavním tématem jsou tentokrát hřbitovy a sepulkrální architektura. Ani při své pracovní vytíženosti si nemohu nevšimnout, že se tento svátek blíží, neboť přímo pod okny radnice nabízejí trhovci už pár týdnů dušičkové zboží, které brzy ozdobí hroby našich blízkých. A když touto dobou vyrazím sám na hřbitov, uvědomím si, že i kdybych byl sebelepším starostou, moje město nikdy nebude tak čisté a nazdobené jako toto „Město mrtvých“. Mělo by mne to mrzet, ale jsem rád, že jako lidé stále za něco stojíme, když s láskou a úctou vzpomínáme na své předky...

Ve světě jsou stovky slavných hřbitovů, jako například americký Arlington nebo pařížský Pere Lachaise. V Čechách máme Slavín a Starý židovský hřbitov. Ale každý hřbitov nebo hřbitůvek, i ten nejobyčejnější, má co nabídnout. Některé náhrobky jsou hotovými uměleckými díly, navíc jsou skutečnou přehlídkou hornin všeho druhu. A hlavně v době Dušiček je hřbitov ohromnou výstavou květinových aranžmá. Nejstarším a hlavním chrudimským hřbitovem je hřbitov U Kříže, kde můžete najít skutečné skvosty, jako například nedávno rekonstruovanou modernistickou Popperovu hrobku od Josefa Gočára a hrobky dalších významných chrudimských osobností. Ale i samotná atmosféra hřbitova ozářeného na Dušičky stovkami svíček je k nezaplacení.

V měsíci listopadu bychom měli vzpomenout i na ty, kteří za nás zemřeli za 1. a 2. světové války nebo na zahraničních misích. Dne 11. 11. si připomínáme Den válečných veteránů. U nás je to poměrně nový svátek, slaví se teprve od roku 2001. Tak jako každý rok, můžeme i letos přispět do veřejné sbírky nákupem květu vlčího máku, který je symbolem tohoto dne. Výtěžek ze sbírky slouží na podporu těch veteránů, kteří jsou stále mezi námi.

Jedním z chrudimských hřbitovů je také židovský hřbitov, kde město před deseti lety vybudovalo památník obětem holocaustu. V pátek 2. prosince uplyne 80 let od chvíle, kdy museli nastoupit do transportu všichni chrudimští Židé. Z koncentračních táborů se jich vrátilo jen sedm. Tuto událost si připomeneme na vzpomínkové pietní akademii v Divadle Karla Pippicha 2. prosince. Více si přečtete na následujících stránkách.

Ve zpravodaji se dozvíte spoustu tipů na kulturní a společenské akce, tak jako obvykle. Najdete zde pozvánky na dny otevřených dveří středních škol a na výslapy. A také mnoho zajímavých informací – například detailní výsledky voleb. A kdybyste měli pocit, že květin nikdy není dost, můžete hlasovat v soutěži O rozkvetlé město. A pak stačí počkat už jen pár týdnů, než nám začnou okna zarůstat ledovými květy...

Krásné podzimní dny a příjemné listování naším zpravodajem vám přeje

František Pilný,
váš starosta města Chrudim

Martina Kinská: Pankrác '45

8. 11. od 19 hod.

Divadlo Karla Pippicha

Na husičku s mladým vínem

13. 11. od 10.30 do 14 hod.

Měšťanská restaurace

Hana Holišová

& New Time Orchestra

14. 11. od 19 hod.

Divadlo Karla Pippicha

863. chrudimský hudební večer

Czech Brass – žesťový soubor

15. 11. od 19 hod.

Fibichův sál, Muzeum

Jazz ve Vinárně – Petr Dvorský

16. 11. od 19 hod.

Vinárna Muzeum

Kateřinské posvícení

26. 11. od 9 do 12 hod.

Resselovo náměstí

Rozsvícení vánočního stromu

27. 11. v 17 hod.

Resselovo náměstí

864. chrudimský hudební večer

28. 11. od 19 hod.

Speciální koncert:

Český filharmonický sbor Brno

& sbormistr Petr Fiala

Fibichův sál, Muzeum

Friedrich Schiller: Úklady a láska

29. 11. od 19 hod.

Divadlo Karla Pippicha

Martin Loew: Americký severozápad

30. 11. od 18 hod.

Divadlo Karla Pippicha

Pietní akt ke Dni veteránů

11. listopadu od 11 hodin

u pomníku Přísaha v Urnovém háji,

hřbitov U Kříže

Příští uzávěrka:

9. listopadu 2022

Výsledky voleb v Chrudimi a malé ohlédnutí za volbami

Ve dnech 23. a 24. září 2022 jsme si v Chrudimi zvolili nové zastupitelstvo města. Voleb se v Chrudimi zúčastnilo 43,84 % oprávněných voličů. Ve volbách se ziskem 10 mandátů zvítězilo politické hnutí ANO 2011, druhé místo patří SNK Evropským demokratům se ziskem 5 mandátů, 3 mandáty získali CHRUDIMÁCI a Občanská demokratická strana, po dvou mandátech získala Česká pirátská strana, Koalice pro Chrudim a koalice STAN a TOP 09. Volební strany Komunistická strana Čech a Moravy, Za Prosperující Chrudim a Svoboda a přímá demokracie mandát v zastupitelstvu města nezískaly.

Nejúspěšnější politické hnutí ANO 2011 získalo v Chrudimi celkem 58 300 hlasů, což činí 31,59 % hlasů, SNK Evropských demokratů získali 27 382 hlasů – 14,84 % hlasů, třetí stranou v pořadí byla ODS s 20 296 hlasy (11 %). Další strany, které získaly mandát v zastupitelstvu města, dosáhly tohoto procentního zisku: CHRUDIMÁCI 8,74 %, Koalice pro Chrudim 8,45 %, Česká pirátská strana 8,04 % a STAN a TOP 09 7,23 %.

Nejúspěšnějším kandidátem se stal František Pilný, který ve volbách získal 2 789 hlasů voličů, následován Davidem Kasalem s 2 531 hlasy a Zdeňkem Kolářem s 2 296 hlasy, všichni z ANO 2011.

Zajímavostí výsledků voleb v Chrudimi je to, že z vítězného hnutí ANO 2011 se do zastupitelstva města dostalo 10 kandidátů, a to přesně podle pořadí uvedeného na hlasovacím lístku. V rámci této strany v pořadí hlasovacího lístku podle výsledků voleb „nikdo nikoho nepřeskočil“, i když zisky hlasů nejsou přesně od pořadí č. 1 do č. 10, ale podle volebního propočtu ke změně pořadí nedošlo.

V pořadí přesně podle hlasovacího lístku do zastupitelstva města prošli také první dva Piráti a první dva kandidáti Koalice pro Chrudim. V ostatních stranách máme již v pořadí kandidátů „skokany“, věříme, že se dámy a pánové za přirovnání neurazí. Z osmnáctého místa kandidátky do zastupitelstva ziskem hlasů od voličů vyskočil Martin Profous (SNK ED), z desátého místa kandidátek Jan Čechlovský (ODS) a Petr Řezníček (SNK ED), z osmého místa Vladislava Michalová (STAN a TOP 09) a z pátého místa Iva Slavíková (CHRUDIMÁCI).

Volby v Chrudimi proběhly bez závažnějších potíží. Největším problémem komunálních voleb bylo získat dostatek členů do volebních komisí. Na Městském úřadě Chrudim nás těší nejen to, že se náročná organizace voleb podařila, ale hlavně to, že se na nás obracíte s dotazy nebo žádostmi, které se týkají voleb. Co můžeme a umíme, rádi vám vysvětlíme a zařídíme, vaše důvěra nás těší.

Našemu novému zastupitelstvu přejeme úspěšnou práci v dalších čtyřech letech a s vámi, voliči, se těšíme na shledanou při volbě prezidenta republiky, která se bude konat v prvním kole ve dnech 13. a 14. ledna 2023 a pravděpodobně i v druhém kole volby 27. a 28. ledna 2023.

Volební tým Městského úřadu Chrudim

Už zase vítáme nové občánky

V pondělí 10. října 2022 byli v městské obřadní síni uvítáni do života noví občánky města Chrudim. Do dalšího života jim popřála hodně zdraví, štěstí a rodinné pohody zastupitelka a radní našeho města paní Vladislava Michalová.

Malým kulturním vystoupením přispěly děti z Mateřské školy Svatopluka Čecha, vedené paní učitelkou Jaroslavou Ptáčkovou.

Novými občánky našeho města jsou Tadeáš Kosolap, Živa Lišková, Mariana Brázdová, Lilien Bártová, Sofie Osman, Adam Navrátil, Václav Diessl a Metoděj Jun.

Renata Toufarová,

tajemnice Komise pro občanské záležitosti

Zlatá svatba

Dne 24. září 2022 oslavili zlatou svatbu, padesát let společného života, manželé Marie a Ladislav Vávrovi.

Zlatým manželům popřál do dalších společných let hodně zdraví, štěstí, rodinné pohody a spokojenosti starosta našeho města, pan František Pilný.

Malá oslava krásného výročí se konala v obřadní síni Městského úřadu Chrudim. Na varhany doprovázel pan Petr Špáta a krásnou hrou na housle přispěla slečna Jana Vomelová.

Ke gratulaci s přáním pevného zdraví a životního optimismu se připojuje i Komise pro občanské záležitosti.

Renata Toufarová, tajemnice komise

Okénko matričních událostí

Narození

V září přišlo na svět v chrudimské porodnici 63 miminek, 25 chlapců a 38 děvčátek, 11 z nich se stalo novými občánky města Chrudim. V četnosti jmen kraloval u chlapců Jakub (3) a nejoblíbenějším jménem pro dívky byla Eliška (3).

Svatby

Měsíc září si pro uzavření manželství zvolilo 22 párů, z toho 2 páry si své ano řekly před církví. 15 manželství bylo zapsáno do matriční knihy vedené pro město Chrudim, 1 manželství bylo uzavřeno v Tuněchodech a v Třebíčích, 3 manželství v Rabštejnské Lhotě a 2 manželství v obci Žumberk.

Úmrtí

V průběhu září zemřelo v Chrudimi celkem 38 osob, 22 mužů a 16 žen. V 7 případech se jednalo o občany města Chrudim (3 muži a 4 ženy). K 1 úmrtí došlo v obci Svídnice, Mladoňovice a Sobětuchy.

Hana Květenská,

vedoucí úseku matrik

Sepulkrální památky a drobná architektura

Slovo sepulkrální je odvozeno od latinského slova sepulcrum, jež znamená hrob. Sepulkrální architektura je tedy architekturou hrobek a hrobů. Každá historická doba za sebou zanechala svůj osobitý hmotný doklad víry i estetického citění člověka a jinak tomu není ani u hřbitovů. Romantické hřbitovy a umělecky hodnotné náhrobky tak jsou výsledkem přirozených proměn odrážejících nejen dějiny obecně, ale také dějiny umění a architektury.

I hrobky musel někdo způsobilý navrhnout, sepulkrální architektura je vlastně speciální architektonickou disciplínou. Nejčastěji se jí zabývali zruční kameníci, bohatší klientela si však mohla najímat architekty. Ti se – možná překvapivě – takové práce nezříkali, mohli si na ní prověřit či vyzkoušet různé materiály, zejména ušlechtilé druhy kamene, mohli si vyzkoušet motivy, jež poté použili ve svých větších projektech. Pozornost zde mohli věnovat i detailům, jako jsou různé zdobné prvky v podobě zábradlí, křížů, konzol věčných světél apod., zkrátka umělecké výzdobě. Mnoho hrobek je rovněž zdobeno alegorickými plastikami, či portréty zemřelých – příležitost pro spřátelené umělce!

Reliéf s Kristem na Fitterově hrobce

Při cestě hřbitovem si dokladů různých architektonických stylů a mód musí povšimnout každý návštěvník. Jistojistě na téměř každém větším hřbitově najdete hrobky ve stylu historismu, secese, ale také art deco, neoklasicismu nebo funkcionalismu.

Často zmiňovaným architektem, jenž se věnoval i návrhům hrobek, byl zakladatel české moderní architektury Jan Kotěra. Svě místo zde má i jeho slavný žák Josef Gočár. A to dokonce i u nás v Chrudimi.

Zajímavé hroby a hrobky na hřbitově U Kříže

Hlavním městským a nejstarším funkčním hřbitovem je hřbitov U Kříže, který obklopuje původně románský kostel Povýšení svatého Kříže. Sakrální stavba je zapsána na seznamu kulturních památek.

Dnešní podoba kostela pochází z regotizace provedené Františkem Schmoranzem z let 1863–1874. Na severní straně drobné jednodlní stavby s polygonálně uzavřeným presbytářem je přistavěna malá sakristie a vnější kamenná kazatelna. Na západní straně kostela se nachází otevřená sloupová předsíň. Do zdí jsou zasazeny četné náhrobní kameny pocházející většinou z 16. století. Úpravami dle projektu Františka Schmoranze staršího prošel také celý hřbitov.

Při hřbitovní zdi je umístěna řada hrobek významných chrudimských osobností. Na vojenském pietním místě jsou uloženy ostatky vojáků bojujících v první světové válce, kteří byli do Chrudimi přiváženi ranění a nemocní z fronty.

K architektonicky nejvýznamnějším počínům se řadí modernistická hrobka **rodiny Popperových** od architekta Josefa Gočára. Dílo si roku 1927 pro svého zesnulého syna Alfréda objednal Fridrich Leopold Popper, majitel továrny na obuv. Koncept hrobky je založen na myšlence otevřené kaple vyrůstající nad obdélným půdorysem. Černé hranolové pilíře rámuující prázdný prostor mají vyjádřit existenciální prázdno pozemského života bez víry v posmrtný život věčný. Na prostor mezi pilíři dopadá skrze prosklené desky zastřešení rozptýlené světlo, které prochází přes tenké desky z leštěného onyxu, uložené na mosazném rámu. Onyx

Honosná hrobka průmyslníka Františka Wiesnera poutá pozornost již z dálky

mezi ostatními materiály naprosto vyniká svým vzhledem, jeho klíčovou vlastností je světelná propustnost.

Ústředním reliéfem hrobky je zobrazení zmrtvýchvstání Krista z carrarského mramoru od Otakara Španiela. Světlá plocha reliéfu ozářená skrze střechu propadajícím světlem efektně kontrastuje s hladce leštěnými plochami černého noritu, jímž je opláštna celá podélná zadní stěna hrobky a obloženy pilíře. Jednotlivé plochy bočních částí zadní stěny hrobky člení reliéfní nápisy (jména zemřelých a jejich životní data), ve spodní části jsou umístěna hranolová svítidla řazená do horizontálních pásů. Hrobka je cennou kulturní památkou, kterou město Chrudim získalo bezúplatným převodem ke konci roku 2017. O dva roky později byla realizována stavební obnova, restaurátorské práce provedl BcA. Zdeněk Šmahel. Na akci získalo město dotace od Pardubického kraje a od Ministerstva kultury ČR.

Na první pohled zaujme honosná hrobka významného výrobce cukrovarnických technologií **Františka Wiesnera**, který se velmi aktivně účastnil i veřejného života – mj. významně přispěl na stavbu nové budovy gymnázia, opravu kostela Nanebevzetí P. Marie a byl i mecenášem celé řady zdejších spolků. Zemřel náhle v době velkého rozkvětu svého podniku. Realizaci jeho hrobky v historizujícím slohu navrhl architekt František Schmoranz mladší a sochami ji doplnil Antonín Wagner.

Nedaleko hlavního vstupu hřbitova nalezneme také hrobku JUDr. **Františka Wagnera**, který v letech 1905–1918 vykonával funkci starosty města. Za tři volební období, kdy stál v čele města, byla v Chrudimi např. provedena rekonstrukce městského vodovodu, vybudován nový městský sirotčinec a dětské jesle, opraven kostel sv. Michaela a sloup Proměnění Páně.

Poničená hrobka JUDr. Františka Wagnera je opět v péči restaurátora (foto: Zdeněk Šmahel)

V letošním roce jsme zahájili restaurování Wagnerova hrobu. Těsně před jeho dokončením bohužel došlo během bouře a víchřice k pádu stromu, který způsobil zřícení niky ze hřbitovní zdi, uražení hlavy sochy anděla a značné poškození dalších pískovcových částí (viz foto). Hrob je aktuálně znovu v péči restaurátora a město tak ještě v letošním roce vzdá poctu svému bývalému starostovi.

Hřbitov je i místem posledního odpočinku JUDr. **Karla Pippicha**. Právník, politik, režisér, herec, hudebník a významný pracovník Sokola (zastával funkci starosty místního sdružení, starosty východočeské sokolské župy, která byla po něm pojmenována, a byl i členem vrcholných sokolských orgánů) se zasloužil o zvýšení úrovně místního ochotnického divadla a pěveckého

Místo posledního odpočinku JUDr. Karla Pippicha

spolku Slavoj. Jeho jméno nese také chrudimské divadlo. Hrobka této významné osobnosti vyžaduje péči restaurátora, avšak není majetkem města.

Hrob pěvkyně Marie Musilové s plastikou od sochaře Jana Kouly

Restaurovatelskou obnovou prošel také hrob pěvkyně **Marie Musilové**, který zdobí plastika od sochaře Jana Kouly. Marie Musilová často vystupovala na akcích pořádaných chrudimským Spolkem paní a dívek, Měšťanskou besedou a Slavojem. Později koncertovala v Praze, Brně a na dalších místech, dokonce i ve Vídni. Klíčové bylo její přátelství se skladatelem Vítězslavem Novákem – stala se jedinečnou interpretkou jeho písňových cyklů a dalších děl, mnohé skladby jí byly věnovány. Provdala se za primáře chrudimské nemocnice MUDr. Roberta Musila, který po její smrti v roce 1939 odkázal rodinnou vilu na Palackého třídě pěveckému hudebnímu spolku Slavoj, jehož byla čestnou členkou a místopředsedkyní.

Na obnovu pomníku obětem I. a II. světové války, zvaného památník Přísaha, je zpracována studie. Tvůrcem díla, které se nachází v urnovém háji, je akademický sochař Jaroslav Brož. Pomník je zhotoven ze žuly z nedalekého Hlinska.

Hřbitov U Kříže je místem odpočinku i dalších významných osobností, umístění jejich hrobů vám přiblíží informační tabule poblíž hlavního vchodu.

Místo má v období kolem svátku Památky zesnulých svoji nezapomenutelnou atmosféru. Přijďte i vy uctít památku našich předků!

Adéla Marková, Odbor investic, a redakce
(zdroj: Chrudim. Vlastivědná encyklopedie. 2018)

Hřbitov – zdroj geologického poznání

Hřbitov není jen místem smutku a posledního odpočinku, jak ho nejvíce vnímáme. Často je i zdrojem bohatého geologického poznání.

Hrobky a náhrobní desky jsou poplatné hned několika věcem. Za prvé je to samozřejmě doba, ve které vznikly, dále ekonomická situace nebožtíka a pozůstalých a v neposlední řadě hraje velkou roli vkus výše uvedených osob. V minulosti převládala spíše kámen z blízkého regionu, případně z oblasti Čech. S otevřením světového trhu se však do nabídky dostalo i kamenivo z celého světa. A tak není překvapením, že vedle náhrobku z českého či švédského kamene je zde třeba deska z Asie nebo dokonce až z Jižní Ameriky.

Z důvodu trvanlivosti a vysoké dekorativní hodnoty jsou dlouhodobě nejoblíbenějším typem kamene hlubinné vyvřeliny, tedy různé varianty žul a jejich příbuzných, např. oblíbené černé gabro. Vedle zcela černého gabra je velmi žádaný i labradorit s typickými duhovými odrazy, které způsobují různě lomené krystaly živce – minerálu, který tento kámen dominantně tvoří.

Druhým typem hornin jsou ty přeměněné, jakými jsou různé ruly, migmatity a především zvrásněné mramory, které patří k nejbělejšímu kamenům. Oblíbené jsou jak u kameníků, tak u sochařů. Díky struktuře je v nich možné modelovat nejmenší detaily. Zároveň se tyto kameny jen velmi pomalu rozpadají, a tak zůstávají umělecká náhrobní díla v nezměněné podobě dlouhá desetiletí.

Až na pomyslném třetím místě jsou usazené horniny jako např. pískovce či vápence, snad kvůli jejich horší soudržnosti, a tedy menší trvanlivosti. Jedním z nejzajímavějších regionálních kamenů je tzv. vápenopodolský vápenc, který pochází z obce Vápenný Podol. Je typický svou šedě namodralou barvou a poměrně dobrou opracovatelností. Náhrobky z něj jsou často velmi zdobné.

Výjimečná hrobka rodiny Popperových vyniká i unikátními materiály (foto: Zdeněk Šmahel)

Snad na každém hřbitově lze nalézt jeden naprosto unikátní kámen. U Kříže se rozhodně jedná o velmi vzácný onyx na Popperově hrobce. Bělavě šedá varieta chalcedonu se spíše používá ve šperkařství a v dekorativní tvorbě. Větší plochy a výplně se používají jen velmi vzácně.

Hřbitov – kamenický um

Sebehezčí náhrobek či hrobka jsou v přírodě pouhým kusem kamene. Uměleckou a dekorativní krásu mu dají až šikovné ruce kameníka. Při procházkách po hřbitově U Kříže lze vidět desítky unikátních uměleckých výtvorů nejen z „měkkého“ pískovce, ale často i z „tvrdé“ žuly. V řadě případů jsou tyto unikátní výtvoři bez podpisu samotného autora. Bedlivý průzkum náhrobků ale odhalí i řadu podepsaných děl. Často se nejedná o podpis, jak jej známe dnes, ale o kamenickou značku. Hledejte a pátrejte po těch nejzajímavějších.

Jan Doucek, Národní geopark Železné hory

Odbor investic informuje

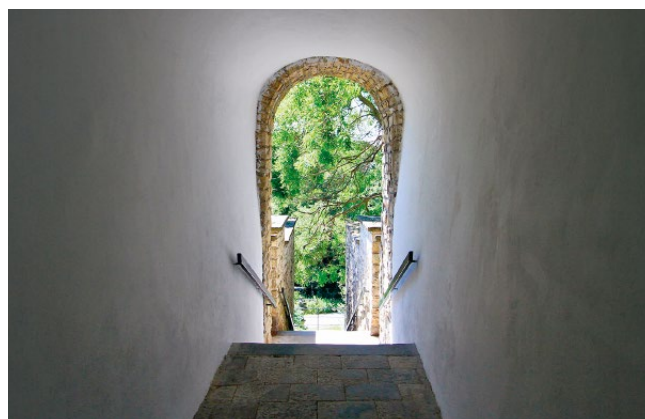
Z velkých investičních akcí, které budou probíhat během listopadu, uvádíme následující: výstavba splaškové kanalizace Medlešice, oprava lávky v Moravské ulici, přístavba stávajícího objektu JPO III v Markovicích, rekonstrukce elektroinstalace na objektu Městského úřadu Chrudim.

Realizují se závěrečné práce na opravě povrchu části chodníku v Pardubické ulici (úsek od železničního přejezdu po přechod na cyklostezku).

Výměna prejzové krytiny na římsách štítu a čelní straně budovy čp. 1 – budovy Staré radnice – završila letošní etapu rekonstrukce. Sochařská výzdoba, vazy i sochy byly restaurovány a staticky zajištěny.

Ve výběrovém řízení na I. etapu přístavby a rekonstrukce sportovní haly Chrudim proběhlo hodnocení podaných nabídek.

Na havárii hradební zdi pod Myší dírou static vypracoval dokumentaci na opravu zdi a bylo odsouhlaseno zadávací řízení. Zeď bude stažena táhly k mrtvému břemenu (železobetonové těleso) a proběhne sanace trhlin helikální výztuží. Realizace by měla proběhnout do konce letošního roku.

V podzimních měsících město Chrudim nezapomíná na výsadbu nových stromů. V listopadu bude podél komunikací dosazeno několik druhů ovocných stromů, dále proběhne výsadba 21 ks javorů, jasanů, olší, lip, dubů a třešní. Z toho bude 13 stromů vysazeno díky poskytnuté dotaci z Mikroregionu Chrudimska. V refýžích podél komunikací budou vysazeny keře, trvalky a cibuloviny.

Petr Pecina, vedoucí Odboru investic

Přidělení dotací

Rada města Chrudim schválila dne 29. 8. 2022 usnesením č. R/329/2022 přidělení účelové dotace na kulturu na rok 2022 pro Pop Balet, z. s., na projekt *Taneční představení Hejblata – zima 2022* ve výši 3 000 Kč.

Zastupitelstvo města Chrudim schválilo dne 19. 9. 2022 následující usnesení:

- č. Z/87/2022, účelová dotace na kulturu na rok 2022 pro Loutkářský soubor AHOJ Chrudim na projekt *Hudba a stín* ve výši 12 000 Kč a 85 000 Kč pro Chrudimskou besedu, městské kulturní středisko, na projekt *Chrudim (o)žije*;
- č. Z/90/2022, účelová dotace na vrcholový sport (zvýšení výdajů na dopravu) pro FK Chrudim, z. s., ve výši 25 000 Kč a MFK Chrudim a. s. ve výši 45 000 Kč;
- č. Z/91/2022, účelové dotace na sport (zvýšení výdajů na dopravu) na rok 2022 pro Hokejový klub Chrudim, z. s., ve výši 390 000 Kč, Atletiku Chrudim, z. s., ve výši 45 000 Kč, Městský fotbalový klub Chrudim z. s. ve výši 265 000 Kč, Tělocvičnou jednotu Sokol Chrudim, oddíl házené, ve výši 70 000 Kč a pro FK Chrudim, z. s., ve výši 50 000 Kč. Dále přidělení účelové dotace na sport (zvýšení výdajů na nájem) na rok 2022 pro Tělocvičnou jednotu Sokol Chrudim, oddíl basketbalu, ve výši 30 000 Kč.

*Monika Slaninová a Věra Poučová,
Odbor školství, kultury, sportu a památkové péče*

Grantová témata na rok 2023

Rada města Chrudim schválila dne 12. 9. 2022 usnesením č. R/364/2022 grantová témata v rámci programu Zdravé město a místní Agenda 21 na rok 2023.

Grantová témata pro rok 2023

Grantová témata vychází z dokumentu Česká republika 2030. Ten udává směr rozvoje ČR na příští desetiletí. Jsou v nich zohledněny i potřeby města Chrudim (výsledky komunitního plánování apod.).

1. Lidé a společnost

- 1A. Podpora prarodinných aktivit
- 1B. Podpora participace seniorů na veřejném životě, prohlou-

bení mezigenerační spolupráce, zapojení starších osob do dobrovolnických aktivit

- 1C. Podpora projektů na zmírňování ohrožení sociálním vyloučením
- 1D. Podpora dalších činností prevence sociálně nežádoucích jevů
- 1E. Podpora projektů podporujících soužití obyvatel (etnických, náboženských a dalších skupin)
- 1F. Programy zaměřené na finanční a zdravotní gramotnost různých cílových skupin

2. Zdraví – prevence a podpora zdravého životního stylu

- 2A. Zdravé stárnutí
- 2B. Prevence úrazů u všech věkových skupin, prevence závislostí
- 2C. Zdravý životní styl (stravovací návyky a pohyb)
- 2D. Programy podpory duševního a fyzického zdraví

3. Adaptace na změnu klimatu

- 3A. Programy zaměřené na předcházení vzniku odpadů
- 3B. Více zeleně ve městě
- 3C. Programy zaměřené na šetření vodou
- 3D. Projekty podporující čistou mobilitu

Věra Poučová

Rozkvetlé město 2022

Soutěž Rozkvetlé město byla vyhlášena i v roce 2022 a její 16. ročník jde do finále.

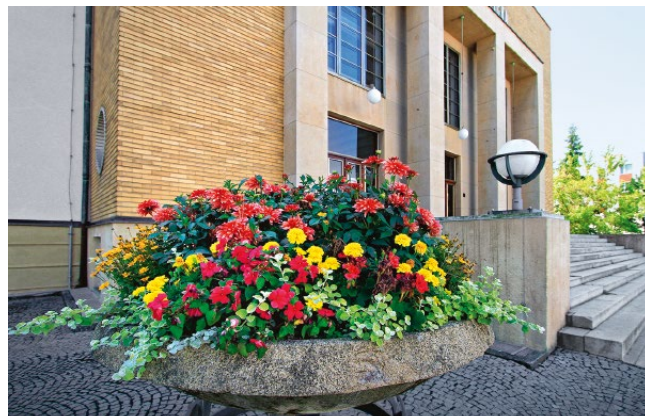
Cílem soutěže je povzbudit obyvatele města v zájmu o zlepšení životního prostředí v jejich bezprostředním okolí. Soutěž byla určena pro všechny obyvatele města i jeho městských částí a také firmy sídlící v Chrudimi.

Jak jsme již avizovali při vyhlášení soutěže na jaře, letos si své finalisty budete vybírat sami. Prostřednictvím Mobilního rozhlasu budete moci hlasovat pro své favority od 1. do 20. listopadu 2022.

Hlasovat můžete ve dvou kategoriích: 1. květinová výzdoba oken, balkónů a lodžii a 2. květinová výzdoba předzahrádek. Výherci získají pamětní list, dárkové poukázky do zahradnictví a drobné ceny.

Odkaz pro hlasování je zveřejněn na webových stránkách města Chrudim a facebooku Zdravé MESTO a místní Agenda 21 Chrudim.

Soňa Poláková, Zdravé město Chrudim

Změna ve vedení Centra sociálních služeb a pomoci

Dne 1. října 2022 se vrátila po mateřské dovolené do Centra sociálních služeb a pomoci Chrudim (dále jen CSSP) paní Mgr. Hana Darmovzalová do funkce ředitelky.

Vystřídala tak paní Ing. Danu Pilařovou, která vedla CSSP v období od 1. října 2018 do 30. září 2022. Pan starosta František Pilný jí poděkoval za odvedenou náročnou práci, které si velmi cení. Neopomněl připomenout okamžiky, jež přinesla složitá covidová doba, kterou paní ředitelka Pilařová jí svěřené CSSP s přehledem provedla.

Pod jejím vedením také CSSP obdrželo prestižní ocenění *Značka kvality v sociálních službách* v kategorii *Pečovatelské služby*. A znovu plných pět hvězd; nejvíce, kolik je možné získat. Značku kvality uděluje *Asociace poskytovatelů sociálních služeb České republiky*, profesní organizace sdružující poskytovatele sociálních služeb. Je tak důležitou zpětnou vazbou odborníků z oboru.

Počátkem října se paní Dana Pilařová ujala funkce ředitelky v SOPRE CR, obecně prospěšné společnosti, nestátní neziskové organizaci, jejímž posláním je pomáhat mužům i ženám starším 18 let, kteří jsou v těžké životní situaci spojené se ztrátou bydlení. Dále tato organizace ve spolupráci s chrudimským OSPOD pomáhá rodinám s dětmi, jejichž vývoj je ohrožen. Nezbyvá než popřát paní ředitelce, aby i zde byla její mise přinejmenším stejně úspěšná.

red

Plán CSSP na listopad

Posezení s hudbou a tancem

21. 11. od 16 hodin

Měšťanská restaurace

Hraje skupina pana Zdeňka Škvařila.

Anglický jazyk pro seniory

Přednáší paní Eliška Macháčová.

klub seniorů v Městském parku

- první skupina 7., 14., 21. a 28. 11. v 9 hodin
- druhá skupina 1., 8., 15., 22. a 29. 11. v 9 hodin
- třetí skupina 2., 9., 16., 23. a 30. 11. v 9 hodin
- čtvrtá skupina 3., 10. a 24. 11. v 9 hodin

Arteterapie

Přednáší Ing. Eva Mašíňová.

klub seniorů v Městském parku

- první skupina 4. a 18. 11. od 9 hodin
- druhá skupina 4. a 18. 11. od 12 hodin

Dita Potužáková,
asistent Senior klubu

Linka důvěry Ústí nad Orlicí děkuje a informuje

Jménem obecně prospěšné společnosti KONTAKT Ústí nad Orlicí, která zřizuje krajskou Linku důvěry Ústí nad Orlicí, bychom chtěli poděkovat městu Chrudim za finanční podporu, kterou nám v roce 2022 poskytlo. Této podpory si velmi vážíme. Bez podpory měst a obcí a Pardubického kraje bychom nemohli poskytovat služby v neomezeném provozu již 27 let.

Linka důvěry je sociální službou s posláním podpořit a krátkodobě provést člověka trápením, které přesahuje jeho momentální přirozené zdroje. Tuto pomoc poskytujeme telefonicky, přes Skype nebo e-mail. Bližší informace o naší službě naleznete na webových stránkách www.linkaduveruuo.cz. Zajímavé odkazy k řešení různých životních situací mohou případní zájemci o naši službu zjistit také na facebookových stránkách *Linka důvěry Ústí nad Orlicí*.

V roce 2022 se na nás lidé obraceli nejen s osobními, vztahovými a dalšími otázkami, ale také s tématy spojenými s aktuálním děním na Ukrajině.

Přejeme vedení města Chrudim a občanům pevné zdraví, štěstí a spokojenost v roce 2023.

Sylva Heulerová, vedoucí Linky důvěry Ústí nad Orlicí

Jak se máme u nás, v Mateřské škole Svatopluka Čecha Chrudim?

Jasně že krásně! Uteklo nám prvních pár týdnů a my bychom se s vámi chtěli podělit o to, co vše jsme ve školce prožili a co nás brzy čeká.

Naše škola spustila nové webové stránky a takovou třešničkou na dortu jsou fotografie našich zaměstnanců, které jsme sem začlenili. Spustili jsme také facebookové stránky školy, kde pravidelně informujeme o tom, co se u nás děje. Ohlasy jsou parádní, rodiče si nejvíce pochvalují kalendář, který je vždy informuje o všem, co nás čeká.

S rodiči jsme si vyzkoušeli anglickou lekci s paní lektorkou, začaly nám taneční hodiny, plavecký kurz i výtvarný a pěvecký kroužek, pracujeme s dětmi s odkladem školní docházky i s dětmi při logohrátkách.

Chystáme se na netradiční vystoupení našeho sboru Petrklíčků. Společně s panem Petrem Svěceným předvedeme pár skladeb při příležitosti předávání ceny Osobnost města Chrudim. Děti také byly zpívat na vítání občánků a čekají nás i další koncerty. Pravidelně k nám dochází „náš dědeček Honza“, pan Jan Vichr, který čte pohádky dětem před spaním ve všech třídách. Jednou týdně chodíme do solné jeskyně i perličkové lázně a nejráději trávíme čas na školní zahradě. Celá školka jela na výlet do Slatiňan a tam jsme strávili parádní dopoledne v přírodě. Nejlepší byla svačina v trávě, všude kolem kaštany, broučci a dokonce i koně.

Protože rádi pomáháme, zaměstnali jsme další kolegyni, jež byla registrována na pracovním úřadě a je pro nás platnou pomocnicí u nejmenších dětí. Začali jsme také realizovat praxe studentů všemožných oborů. Na kurzu *Začít spolu* si užíváme školení pedagogických pracovníků a hlavami se nám honí myšlenky, co a jak z nabytých zkušeností využijeme u nás v praxi.

Oslavili jsme Den čokolády zdravým řepo-čokoládovým dezertem, ve školce jsme měli několik divadelních představení a také jsme byli v našem místním divadle. To byla paráda! Navštívili jsme DDM, kde jsme pracovali s knihou a plnili různé úkoly na stanovištích, vyfotili jsme se s tématem Vánoc a zrovna včera k nám na školní zahradu přijeli opravdoví hasiči s obrovským autem a ukázali nám svou výzbroj a výstroj a my jim za to moc děkujeme. A ještě nás navštíví i policie, také přijedou s autem a nechají nás vše prozkoumat.

Zapojili jsme se do celoročního projektu *Se sokolem do života* a každý z nás bude plnit sportovní úkoly a bude se učit nové dovednosti různých obtížností, za které si pak nalepujeme samolepky do vlastního sešitu a ten si na konci roku i s medailí odneseme domů. Hlavně se ale naučíme parádní sportovní psí kusy.

Brzy pojedeme za Kelty do Nasavrku, protože budeme slavit Mezinárodní den archeologie, tak si také zkusíme vykopat mamuta a nějaké další poklady. Účastníme se všech interaktivních aktivit i výstav v Regionálním muzeu a někdy opravdu nevíme, kam dřív skočit. Chystáme se na Mezinárodní den kuchařů a Den chleba, takže si ve školce vlastní brzy upečeme. Každou první středu v měsíci si můžeme do svojí třídy nosit vlastní hračku z domova a společně si ji s kamarády půjčovat. Dostali jsme od jedné hodné maminky bednu plnou bio jablíček, tak si upečeme i štrůdl. Naši rodiče a paní učitelky se na nás ale domluvili! Představte si, že do školky na oslavy svátků a narozenin už nenosíme bonbóny a jiné cukrovinky, ale ovoce a zeleninu nebo různá semínka či sušené dobroty. A co dál chystáme? To teprve budete koukat!

Přijdete se k nám někdy podívat? Přijďte. Budeme rádi.

Radka Melicherová,
ředitelka školy

Studium na zdravotnické škole

Máte zájem o studium na zdravotnické škole? Pak vás rádi uvítáme na dnech otevřených dveří Střední školy zdravotnické a sociální Chrudim, Poděbradova 336, které se konají ve dnech:

- 4. 11. 2022 od 13 do 18 hod.,
- 5. 11. 2022 od 9 do 13 hod.,

- 6. 12. 2022 od 12 do 17 hod.,
- 9. 2. 2023 od 12 do 17 hod.

V novém školním roce otevíráme obory:

- **Praktická sestra** – denní 4leté maturitní studium, do kterého přijímáme 50 uchazečů.
- **Praktická sestra** – večerní 3leté pomaturitní studium, do kterého přijímáme 25 uchazečů.

Těšíme se na vás. Více informací naleznete na www.szs.chrudim.cz

Jana Zemanová, Střední škola zdravotnická a sociální Chrudim

Dny otevřených dveří na Gymnáziu Josefa Ressela

Vážení uchazeči o studium na gymnáziu, zveme vás i vaše rodiče na dny otevřených dveří na Gymnáziu Josefa Ressela, Chrudim, které se konají v pátek 11. listopadu od 14 do 18 hodin.

Prohlédnout si můžete prostory školy, dále se seznámit s jednotlivými předměty nebo si zkusit napsat testy přijímacích zkoušek nanečisto. Pro školní rok 2023/2024 otevíráme dvě třídy čtyřletého a jednu třídu osmiletého studia. Těšíme se na vaši návštěvu.

Klára Jelinková,
ředitelka školy

Podzim v MŠ Víta Nejedlého Chrudim

Hned od začátku školního roku jsme se rozjeli „na plné obrátky“.

Jako první návštěvníky jsme přivítali divadlo KOS z Českých Budějovic s pohádkou *Jak se Janek neuměl rozhodnout*. Na své si přišly nejen děti, ale i paní učitelky.

Maňáskové pohádky *Hrnečku vař*, *O zlaté rybce* a *O Smolíčkovi* přijeli zahrát manželé Mokrošovi.

Předškoláci zavítali v rámci ekologické výchovy autobusem do geoparku Podskala, kde je čekal program s průvodcem. Tento program byl hrazen z prostředků MAP.

Dlouhodobě spolupracujeme s Regionálním muzeem Chrudim. Navštívili jsme program „Rezaví? Nerezaví!“.

O další divadelní zážitek pro děti se postaralo Divadlo U staré herečky prostřednictvím pohádky „Ošklivé káčátko“. Pohádkový říjen ještě obohatilo Divadélko u dvou slunců s interaktivním příběhem *S Bohoušem po lese*. A abychom věděli, jak to vypadá v opravdovém divadle, zašli jsme si na Vodníka Česílka.

Naše MŠ pracuje v programu *Začít spolu*. Tři nové paní učitelky, které nastoupily na začátku školního roku, absolvovaly k tomuto programu letní školu v MŠ Řestoky. Vzhledem k tomu, že se jedná o pracovní dny a představuje to tak jisté omezení, děkujeme všem rodičům za vstřícnost.

Podařilo se nám získat dotaci z rozpočtových prostředků Pardubického kraje v rámci programu *Vzdělávání, výchova a osvěta v oblasti životního prostředí*. Ze získaných prostředků byly zakoupeny výukové pomůcky: dendrofon, knihy o stromech, razítka a tabulky pro frotáže listů...

Uspořádali jsme odpoledne na téma „Život mezi stromy“ pro děti, rodiče i ostatní veřejnost.

Na organizaci a průběhu zahradní slavnosti se podíleli i žáci Základní školy Dr. Peška Chrudim.

Prostřednictvím projektu děti získaly informace o nezbytnosti stromů pro člověka. Jsou tak vedeny k ohleduplnému vztahu k životnímu prostředí. Děkujeme všem účastníkům zahradní slavnosti za více než padesát přání stromům, která sepsali na barevné lístečky a zavěsili na větve.

Všem čtenářům přejeme barevný podzim a spoustu příjemných zážitků.

Miroslava Vagenknechtová,
ředitelka

80 let od deportace chrudimských Židů – nezapomínáme – we remember

Před deseti lety vybudovalo město Chrudim památník všem obětem holocaustu na chrudimském židovském hřbitově, který byl odhalen při 70. výročí osudného transportu. Letos 2. prosince 2022 uplyne již 80 let od chvíle, kdy z chrudimského nádraží v brzkých ranních hodinách transport odjžděl. Příkaz k nástupu do něj obdrželi téměř všichni chrudimští Židé. Někteří byli deportováni později, jiní už čekali ve věznici gestapa. Ze shromaždiště v Pardubicích byli o pár dní později deportováni do ghetta Terezín, odkud potom byly vypravovány další transporty na východ, převážně do Osvětimi. Výsledný počet chrudimských deportovaných byl 87 mužů, žen a dětí, z nichž bylo 80 v nacistických koncentračních a vyhlazovacích táborech zavražděno. Pouhých 7 osob hrůzy věznění přežilo.

Město Chrudim si ve spolupráci s Gymnáziem Josefa Ressela a Základní uměleckou školou Chrudim připomene tuto tragickou událost na veřejné vzpomínkové pietní akademii, která se bude konat v městském Divadle Karla Pippicha 2. prosince 2022 od 18 hodin. Nad akcí převzal záštitu ministr kultury ČR a podpořil ji též Pardubický kraj.

Studenti gymnázia připravují program, v němž představí osudy tří studentů chrudimského gymnázia, kteří byli holocaustem postiženi. Bude promítána multimediální prezentace, při níž budou přiblíženy jejich osudy. Jmenovitě to jsou JUDr. Karel Strass, Jan Salus a Josef Schwarz-Červinka. Dozvíme se více o jejich životě, zazní jejich přímo dochované vzpomínky v audio i video podobě. Zanechali po sobě odkaz nejen lidský, ale též umělecký – Karel Strass napsal sbírku pohádek, Josef Schwarz přeložil desítky děl anglických autorů a režíroval mnoho rozhla-

sových dramatizací. Také tento jejich odkaz bude připomenut, například dramatickým zpracováním jedné z pohádek nebo ukázkou ze vzpomínkové knihy.

Uměleckou část programu připravuje Základní umělecká škola v Chrudimi ve spolupráci s izraelským projektem *When Memory Meets Art*. Pěvecký sbor bude za doprovodu komorního orchestru interpretovat české básně, které napsaly děti, vězněné v Terezíně. Tyto básně zhudebnil a na jejich nastudování se podílel izraelský hudební skladatel Effi Shoshani, který je bude osobně doprovázet na klavír. Moderování programu se ujal herec pražského divadla Studio Ypsilon Petr Vacek.

Vstupenky na toto představení budou **k dispozici na pokladnách v divadle či v infocentru**. Vzhledem k jejich omezenému množství doporučujeme včasné rezervování místa.

Stejný den se již v dopoledních hodinách uskuteční toto představení pro vážené hosty delegací z izraelské a kanadské ambasády, Federace židovských obcí, Památníku Terezín, Ministerstva kultury, Ministerstva zahraničních věcí, Pardubického kraje, města Chrudim a dalších institucí a škol. Zástupci těchto institucí poté položí květiny k pomníku chrudimským obětem holocaustu na židovském hřbitově ve Václavské ulici. Hřbitov bude po celý den otevřen, a tak každý zájemce může během dne přijít a uctít památku našich zavražděných spoluobčanů.

Alžběta Langová

Vlčí máky kvetou i letos na podzim

Už osmým rokem pořádá v listopadu nezisková společnost Post Bellum (www.postbellum.cz) veřejnou sbírku ke **Dni válečných veteránů**. Tento svátek se slaví 11. 11. po celém světě, abychom si připomněli ty, kteří bojovali na bojištích první a druhé světové války, aktivně se postavili komunismu v tzv. třetím odboji nebo v době nedávné sloužili na zahraničních misích např. v Iráku či Afghánistánu. Chceme, aby se na jejich příběhy nezapomnělo.

Každý, kdo si během sbírkových dní od 1. do 14. listopadu 2022 pořídí symbol tohoto dne – květ vlčího máku, přispěje do sbírky.

Tradičně si vlčí máky můžete zakoupit v Městské knihovně Chrudim v oddělení pro dospělé čtenáře nebo v hudebním a informačním oddělení.

Iveta Novotná, Městská knihovna Chrudim

Technické služby informují

Vážení spoluobčané,
měsíc listopad znamená změnu ve svozu bioodpadu. Tímto měsícem začíná 14denní frekvence svozů. Ve dnech 1., 2. a 3. 11. proběhnou první listopadové svozy bioodpadu a ty následující až po 14 dnech, tzn. 15., 16., a 17. 11. atd. Informace najdete na webových stránkách společnosti v sekci bioodpadů.

Na žádost občanů a vedení města proběhne ve vybraných lokalitách v listopadu mimořádný jednorázový svoz biologického odpadu formou přistavení kontejnerů. Svozy se uskuteční 5. a 12. listopadu. Kontejnery budou přistaveny od 8 do 12 hodin a přítomen bude proškolený pracovník Technických služeb, který pomůže s nakládkou.

Do kontejneru patří:

listí, větve, tráva, zbytky rostlinného původu

Do kontejneru nepatří:

jakýkoliv ostatní a nebezpečný odpad

sobota 5. 11., 8.00–12.00 hod.

Topol – u hasičské zbrojnice

Vlčnov – u rybníčku

Zahrádkářská kolonie Janderov – u zahrádkářské klubovny

sobota 12. 11., 8.00–12.00 hod.

Markovice – u kulturního domu

Medlešice – u zámku

Plochá dráha – u hospice

V den státního svátku 17. 11. bude Sběrný dvůr pro veřejnost uzavřen.

Znovu bych rád upozornil na označení popelnic na komunální odpad.

Pokud ještě nemáte označenou popelnicí QR kódem, tak tento QR kód obdržíte:

- na městském úřadě (Odbor životního prostředí, odd. ekologie prostředí, Ing. Kateřina Floriánová – 469 657 315, katerina.florianova@chrudim-city.cz,
- nebo ve sběrném dvoře (ul. Obce Ležáků).

Pro výdej QR kódu potřebujete občanský průkaz.

A protože čas neúprosně běží, tak se nám blíží prosinec a s ním spojené oslavy vánočních svátků. K tomuto, jako každoročně, bude instalován vánoční strom na Resselově náměstí. Jeho instalace proběhne 15. 11. v úterý v dopoledních hodinách mezi 9. a 12. hodinou. Při převozu bude částečně omezena doprava na komunikacích K Presům, Václavská, Novoměstská a Resselovo náměstí. Rozsvícení vánočního stromu pak proběhne v neděli 27. 11. v 17 hodin.

Dále bych opětovně upozornil, že Technické služby stále disponují bezoplachovou desinfekcí, kterou si jak občané, tak podnikatelé mohou zakoupit po předchozí telefonické domluvě v areálu Technických služeb.

V závěru mi dovoluji poděkovat všem, kteří jakkoli pomáhají našim čtyřnohým svěřencům v útulku. Rozsvícení vánočního stromečku pro naše čtyřnohé svěřence proběhne 10. 12. od 9 do 16 hod., kdy vás čeká prohlídka našeho útulku, můžete našim svěřencům přilepšit přinesením krmiva, pamlsků, hraček, nepotřebných dek a zakoupením reklamních předmětů potěšit své blízké pod vánočním stromečkem. A pokud se rozhodnete pomoci zvířátkům zasláním finanční částky, číslo účtu je **43-9390260297/0100**, variabilní symbol 1 nebo číslo zvířátka v naší virtuální adopci na webových stránkách.

Zdeněk Kolář, ředitel společnosti

Zprávy z rady a zastupitelstva

Přinášíme výběr z jednání Rady města Chrudim a Zastupitelstva města Chrudim.

Rada města na jednání 10. října schválila pořízení informačního systému pro Městskou policii Chrudim zadáním zakázky firmě VERA, spol. s r. o. Informační systém s sebou přinese výrazné zefektivnění práce všech zaměstnanců městské policie a velké snížení rizika chybovosti. Rozšíří se možnosti strážníků řešit většinu událostí přímo v terénu díky on-line přístupu do centrálních registrů státní správy.

Rada města na jednání 10. října schválila uzavření nájemní smlouvy na Sousoší Kalvárie a sochu Ukřižovaný Kristus z Římskokatolické farnosti Horní Roveň pro Muzeum barokních soch v Chrudimi. Sousoší Kalvárie od Ferdinanda Maxmiliána Brokofa (Panna Marie, Máří Magdaléna a sv. Jan Evangelista) i socha Ukřižovaný Kristus z kostela Povýšení sv. Kříže ve Slepoticích vznikly kolem roku 1725. Smlouva se sjednává na dobu určitou, a to od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2027.

Jednání Zastupitelstva města Chrudim dne 19. září

Zastupitelstvo města Chrudim na svém jednání 19. září schválilo vydání Změny č. 5 územního plánu.

Dále zastupitelstvo schválilo přidělení účelové dotace na opravu opěrné zdi u hřbitova v Markovicích pro Římskokatolickou farnost-arciděkanství Chrudim ve výši 200 000 Kč. Rozpočet na opravu zdi činí cca 530 000 Kč.

Zastupitelstvo rovněž schválilo příslib poskytnutí finančních prostředků v maximální výši 5 100 000 Kč, tedy 30 % z celkových nákladů, spolku Atletika Chrudim, z. s. jako spoluúčast k dotaci na rekonstrukci atletického povrchu, o níž bude spolek žádat v roce 2022 nebo 2023 (dle vypsání výzvy) Národní sportovní agenturu, za podmínky zajištění finančních prostředků v rozpočtu města Chrudim.

Zastupitelstvo města schválilo na svém jednání 19. září prodej pozemku v Průmyslové zóně-západ o výměře cca 15 617 m² společnosti peform Chrudim s. r. o. za kupní cenu ve výši 990 Kč/m², tj. za celkovou kupní cenu ve výši cca 15 460 830 Kč bez DPH, která bude navýšena o platnou zákonnou sazbu DPH. Do vlastnictví společnosti CityZen s. r. o. schválilo zastupitelstvo prodej pozemků v Průmyslové zóně-západ o výměře cca 4 391 m² a cca 4 910 m², a to za kupní cenu ve výši 990 Kč/m², tj. za celkovou kupní cenu ve výši cca 9 207 990 Kč bez DPH, která bude navýšena o platnou zákonnou sazbu DPH.

Zastupitelstvo schválilo bezúplatný převod nemovitostí od Krajského ředitelství policie Pardubického kraje do vlastnictví města Chrudim. Převod zahrnuje pozemky a stavby v areálu objektu čp. 46 a 47 na Všehrdově náměstí, jež dříve sloužily jako sídlo Policie České republiky, Územního odboru Chrudim a dosud je mělo město ve výpůjčce za účelem ubytování uprchlých osob v souvislosti s ruskou agresi proti Ukrajině.

red

Setkání se starostou

Setkání se starostou se koná každou první středu v měsíci od 17 hodin v salóнку Galerie (dříve kavárna Galerie) v přízemí budovy Muzea na straně restaurace.

Zajímají vás informace o dění v Chrudimi? Chcete vědět, co chystá vedení města dobrého pro občany? Je něco, s čím nejste spokojeni? Co můžeme udělat společně proto, aby se nám v našem městě dobře žilo?

Vchod do salóнку je v křídle budovy Muzea na obrázku

Starosta František Pilný je připraven odpovídat na vaše otázky ve středu 2. listopadu od 17 hod. Jste srdečně zváni.

Richard Herbst

Rozsvícení vánočního stromu

Rozsvícení vánočního stromu se uskuteční v neděli 27. listopadu v 17 hodin. Zaspívají děti z chrudimských mateřských škol, těšit se můžete i na občerstvení z Měšťanské restaurace.

V tento den pořádá Muzeum loutkářských kultur také již tradiční akci pro děti Pod křídly anděla. Od 17 hodin se můžete těšit na anděla splněných přání na arkádách muzea v Břetislavově ulici a na tematické workshopy pro děti. Vstup je volný, workshopy 20–50 Kč.

red

Big Band – 25 let

V letošním roce má Big Band 25 let. Své narozeniny oslaví na koncertu, který v Divadle Karla Pippicha odehraje v pátek 25. listopadu v 19 hodin.

Těšit se můžete na stálé zpěváky Petru Sirůčkovou, Simonu Krauzovou a Richarda Köhlera, za dirigentským pultem bude

vše řídit Martin Profous. Do programu jsou zařazeny všechny úspěšné skladby z minulých koncertů.

Předprodej vstupenek v pokladně Divadla Karla Pippicha, v Turistickém a informačním centru na Resselově náměstí a on-line na www.chrudimskabeseda.cz.

red

Oprava z čísla 10/2022

Omlouváme se za šotku, který v minulém vydání zpravodaje na str. 11 přeházel nadpisy s čísly usnesení v textu o přidělení dotací. Správně je to následovně:

Přidělení dotací na podporu neziskového sektoru na rok 2022 do 50 tis. Kč. Schváleno Radou města Chrudim usnesením č. R/228/2022 ze dne 6. 6. 2022.

Přidělení dotací na podporu neziskového sektoru na rok 2022 nad 50 tis. Kč. Schváleno Zastupitelstvem města Chrudim usnesením č. Z/64/2022 ze dne 20. 6. 2022.

Přidělení dotací na podporu sociálních pobytových služeb na rok 2022 do 50 tis. Kč. Schváleno Radou města Chrudim usnesením č. R/144/2022 ze dne 25. 4. 2022.

Přidělení dotací na podporu sociálních pobytových služeb na rok 2022 nad 50 tis. Kč. Schváleno Zastupitelstvem města Chrudim usnesením č. Z/34/2022 ze dne 30. 5. 2022.

red

Ukládání broučků

Mama klub Chrudim zve všechny malé a velké na výroční dvacáté Ukládání broučků, které se bude konat ve čtvrtek 3. listopadu. Sraz je na náměstí U Vodárny (pod Širokými schody), odkud se v 17 hodin vydá lampionový průvod do letního kina.

Těšit se můžete na vystoupení skupiny Pískomil se vrací a Klíčenky s Ivou Malinovou. Občerstvení připraví Mlsný Pecivál a Královské dobroty.

Prodej lampionů bude zajištěn na náměstí U Vodárny hodinu před začátkem. Akci podpořilo město Chrudim.

red

foto: Dagmar Novotná Zimmermannová

Prosincové LiStOVÁní

Ráda bych vás pozvala na další představení ze série LiStOVÁní, které se koná v pátek 2. 12. v 18.30 v sále chrudimského gymnázia.

Můžete se těšit na knihu Třešně v rumu od Michaely Janečkové. Třicetiletá Michaela, redaktorka veřejnoprávní televize, potlačí svůj pud sebezáchovy a rozhodne se strávit dovolenou na Kubě se svým cholerickým dědou a partou důchodců. Když balí kufry, ani zdaleka netuší, že za pár dní stráví večer na policejní stanici na okraji Havany nebo že se její děda ztratí v pralese.

Těšte se na One woman show Petry Bučkové plnou svérázných historek a bizarních situací v kubánských kulisách. Vstupenky jsou v předprodeji u Mlsného Pecivála na Resselově náměstí nebo přímo na místě. Hodinu před představením bude opět otevřena naše školní kavárna.

*Lenka Švadlenková,
GJR Chrudim*

Roztančíme opět Divadlo Karla Pippicha

Všichni malí i velcí tanečníci Taneční školy InDance v Chrudimi brzy zaplní jeviště Divadla Karla Pippicha a předvedou své krásné choreografie, které spolu s lektory natrénovali v Taneční škole InDance.

Představení Hejblata jsou velkolepá taneční událost, která potěší diváky všech věkových kategorií. Hejblata jsou nedílnou součástí výukové metody Taneční školy InDance.

Každému vystoupení předchází spousta práce – zlepšení taneční techniky, fyzické kondice a práce na choreo-

grafii pod vedením zkušených lektorů současného tance. Na Hejblatech mají diváci jedinečnou příležitost tuto práci ocenit a odměnit výkony tanečníků velkým potleskem.

Přijďte se naladit na taneční vlnu předvánočním večerem v Divadle Karla Pippicha, v sobotu 26. listopadu. Předprodej vstupenek spouštíme přes webové stránky Divadla Karla Pippicha již 1. listopadu.

Více informací o tanečním vystoupení a metodice InDance najdete na www.indance.cz.

Kateřina Zadražilová

Přednášky v muzeu

Společně s Regionálním muzeem v Chrudimi jsme připravili tři zajímavé přednášky RNDr. et Mgr. Tomáše Pavlíka, které jsou součástí právě probíhající výstavy k 10. výročí založení geoparku Železné hory.

Železné hory a roh hojnosti

3. 11. od 17 hodin, Regionální muzeum v Chrudimi, vstupné 30 Kč

Houbaření nás přivede do dob, kdy světu vládl bůh Zeus, svá obdivuhodná díla tvořil vynálezce a stavitel Daidalos, nepřátele jako na běžícím pásu porážel hrdina Herkules.

Mytické nestvůry v přírodě Chrudimska

10. 11. od 17 hodin, Regionální muzeum v Chrudimi, vstupné 30 Kč

Při procházkách v okolí Chrudimě dávejme dobrý pozor. Na loukách můžeme totiž potkat příšernou Empúsu a podivného kentaura, v křovinách se skrývá loupeživá Lamia a záhadná Sfinga, vodní tůň obývá nezdolná Hydra.

Antická tragédie v geoparku

24. 11. od 18 hodin, Regionální muzeum v Chrudimi, vstupné 30 Kč

Děsivé události, které postihly rodinu athénské krále Pandióna, lze krok za krokem sledovat i v Železných horách, budeme-li si všimnout zdejších ptáků.

*Jakub Ženka,
Vodní zdroje Chrudim*

Vejšlapy KČT v listopadu

středa 2. listopadu

Chrudimské Dušičky, 6 km
Sraz v 9.00 hod.
u katastrálního úřadu.
Vedoucí: G. Hoffmannová

sobota 5. listopadu

Ratboř – Suchdol
– Kutná Hora, 15 km
Sraz v 7.25 hod. na nádraží ČD,
odjezd v 7.41 hod.
Vedoucí: J. Brožek

středa 9. listopadu

Skuteč – Chrast, 12 km
Sraz v 9.00 hod.
na autobusovém nádraží,
odjezd v 9.08 hod.
Vedoucí: J. Tesař

sobota 12. listopadu

Bohdanečské rybníky, 9–12 km
Sraz v 8.30 hod. na nádraží ČD,
odjezd v 8.42 hod.
Vedoucí: J. Kožený

středa 16. listopadu

Trhová Kamenice – Ždírec nad
Doubravou, 14 km
Sraz v 8.00 hod.
na autobusovém nádraží,
odjezd v 8.18 hod.
Vedoucí: J. Brožek

čtvrtek 17. listopadu

Posezení v restauraci Alfa
od 16 hod.

sobota 19. listopadu

Rabštejn – Chrudim, 8 km
Sraz v 8.20 hod.
na autobusovém nádraží,
odjezd v 8.35 hod.
Vedoucí: J. Tesař

středa 23. listopadu

Mezi písečnými, 12 km
Sraz v 8.30 hod. na nádraží ČD,
odjezd v 8.42 hod.
Vedoucí: J. Kožený

sobota 26. listopadu

Kolem Chrudimi, 8 km
Sraz v 8.50 hod.
před nádražím ČD,
odchod v 9.00 hod.
Vedoucí: J. Tesař a M. Ždímal

středa 30. listopadu

Zaječice – Kunčič
– Chrudim, 12 km
Sraz v 10 hod. na nádraží ČD,
odjezd v 10.15 hod.
Vedoucí: H. Pilařová

Chrudimská „nej“ (32)

Nejznámější chrudimská spisovatelka Marie Kornelová (Hrubešová)

Portrét Marie Kornelové (Regionální muzeum v Chrudimi)

Autorka historických románů z českých dějin, próz pro děti – zčásti s chrudimskou tematikou – a překladatelka, středoškolská profesorka PhDr. Marie Kornelová prožila v našem městě (narodila se zde 15. 2. 1909) téměř celý svůj život. Jako výraz hluboké příslušnosti k němu si zvolila literární pseudonym po chrudimském rodáku Viktorinu Kornelovi ze Všehrd. Žila zde po vystudování místního gymnázia a Filozofické fakulty na Karlově

Tzv. Hrubešova vila čp. 271/II v Heydukově ulici (foto: A. Prokopec v roce 2018)

univerzitě (český a německý jazyk). Působila jako profesorka na chrudimské obchodní akademii. Po smrti rodičů (otec Josef Hrubeš byl právníkem, soudním radou) a sourozenců žila osaměle v rodinné vilce čp. 271/II v Heydukově ulici.

Od studentských let se věnovala ochotnickému divadlu a literatuře. Příznivě byly přijaty dva její historické středověké romány. *Svatební jízda* zobrazuje život na počátku 14. století. V popředí díla je milostný vztah mladé Elišky Přemyslovny ke strýci jejího budoucího manžela a krále Jana Lucemburského. Dějovým pokračováním je román *Proměny*, v němž kromě krále a královny vystupují další významné historické osobnosti. Obě práce přepracovala a dala jim společný název *Trůny milostné i kruté*.

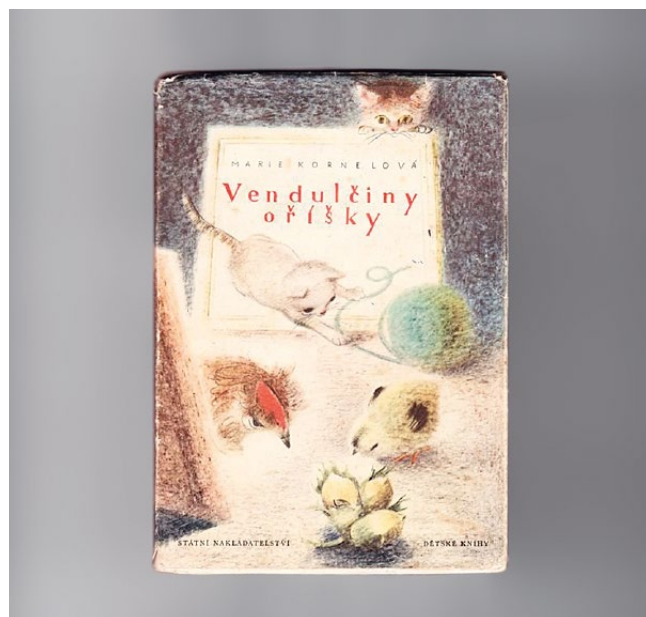
Marie Kornelová vydala i tři knihy založené na vzpomínkách na vlastní dětství: *Sova Pálenka*, *Vendulčiny oříšky*, *Nebe, peklo, ráj* – v této nejzdařilejší dětské knize jsou zobrazeny chrudimské reálie z počátku 20. století. V hlavní dívčí postavě Marty Lukešové vykreslila mnoho ze svého dětství a dětských prožitků v kulisách Chrudimi – Radimi.

Dokonalou znalost českého jazyka a péči o něj prokázala také v překladatelské činnosti z několika jazyků (přes tři desítky titulů) a v drobných odborných pracích.

Marie Kornelová zemřela 27. 11. 1978 v Chrudimi a je pohřbena na zdejším evangelickém hřbitově.

Miroslav Bastl

(heslo z publikace *Chrudim. Vlastivědná encyklopedie*, 2018)

Obal vzpomínkové a pohádkově laděné knížky *Vendulčiny oříšky* z roku 1955 (knihovna Regionálního muzea v Chrudimi)

Chrudim včera a dnes

Tímto snímkem se vrátíme do Čáslavské ulice do prostoru nad dnešní benzinovou stanicí. Pořídil ho v roce 1932 fotograf a knihkupec Karel Kohoutek. Zcela vlevo je vidět část zahrady s plaňkovým plotem.

Stromek částečně zakrývá dům čp. 427/IV. Jak je ze snímku patrné, měl původně zdobnou fasádu s římsami nad okny a na konzoli ve štítu bližší neurčenou sochu. Vedle vchodu byl nápis, který není ani při zvětšení snímku čitelný. Má ale podobnou úpravu jako nápis doposud zachovaný na vedlejším domě čp. 426/IV, který zní: Dej Bůh štěstí v domě tom. Tento dům má nahoře ve štítu letopočet dokončení stavby 1912. Nárožní dvojdům čp. 504 a 503/IV

z 20. let 20. století, zmíněný v minulém příspěvku, si svoji původní podobu také zachoval. Zcela vpravo je ještě patrný dům čp. 505/IV v Gorkého ulici.

Čáslavská ulice nesla přibližně v letech 1945 až 1962 název Stalingradská. Gorkého ulice, která leží v místě staré cesty do Markovic, je na plánu města z roku 1930 uvedena jako Markovická. Pojmenována po ruském básníkovi Maximu Gorkém (1868–1936) byla někdy v druhé polovině 20. století.

*Veronika Lánská,
Regionální muzeum Chrudim*

Na minutu s...

Dušičky

Začátek listopadu je pro mnoho lidí v naší zemi spojený s návštěvou hřbitovů a výzdobou hrobů. Někdy je dušičkový čas deštivý a studený, ale vícekrát jsme v posledních letech zažili počasí, které připomínalo spíše slunné a teplé dny.

A tak se o Dušičkách naše hřbitovy proměňují v rozkvetlé zahrady. Květinu dáváme těm, které máme rádi, kterých si vážíme. Jako jsme k svátku a narozeninám dávali květinu lidem z vlastní rodiny a blízkého okolí, pokračujeme v tomto zvyku, i když jsme je už vyprovodili na věčnost. Naznačujeme tím, že nepřestali patřit do naší rodiny, i když jsou na onom světě.

Dalším zvykem spojeným s návštěvou hřbitova je zapálení svíce. Světlo je dávným symbolem života a naděje. Nejpoužívanější křesťanská modlitba za zemřelé obsahuje prosbu, aby zemřelým svítlo věčné světlo. Bible hovoří o světle v různých souvislostech: jednak samotné Boží slovo a Boží přikázání je přirovnávané ke světlu a v Janově evangeliu se se světlem ztotožňuje Ježíš, když o sobě říká, že je světlem světa.

Dostáváme se tak k třetímu zvyku, kterým je modlitba. Někdy se jedná o znamení kříže, které děláme na hroby našich blízkých, znamení, které v sobě zahrnuje jak bolestné utrpení, tak radostné zmrtvýchvstání. Jindy se může jednat např. o modlitbu Otče

náš anebo o prosbu k Matce Boží, Panně Marii.

Ještě mi dovoluňte na závěr jednu poznámku. K vyzdobení hřbitovu patří také vyhazování uvadlých květin a vyhořelých obalů po svíčkách. U některých hřbitovů se hází přes zeď, protože je tam přistavený kontejner. Někde se hází přes zeď, i když tam žádný kontejner není a to i přes upozornění, aby tam nikdo nic nevyhazoval. Za léta této neblahé praxe se mezi hřbitovní zdi U Kříže a železniční tratí vytvořilo poměrně velké smetiště. Víím, že zvyk je železná košile. Zároveň ale také věřím, že člověk je schopen se měnit k lepšímu.

Jan Šlégr, Římskokatolická církev

KUK OPTIK
Šárka Kuklová

Nová oční optika v Chrudimi

- dioptrické a sluneční brýle
- kontaktní čočky
- vyšetření zraku optometristou
- dárkové poukazy

Novoměstská 10,
537 01 Chrudim

kukoptik.cz
+420 773 710 971
info@kukoptik.cz

Nechcete šlápnout při nákupu nemovitostí vedle?

- prohlídka nemovitostí před jejich nákupem
- prověření pozemků před výstavbou
- přejímka nemovitostí
- projekty a dozory staveb
- technické poradenství
- průkazy energetické náročnosti budov

ING. JIŘÍ BAKES
inspekce
nemovitostí

📍 Široká 294, 537 01 Chrudim
✉️ saichrudim@seznam.cz
☎️ **776 669 943**
🌐 www.saichrudim.cz

MUDr. Kateřina Bažantová

Ambulance rehabilitační a fyzikální medicíny

☎️ +420 739 194 304

🌐 www.bazantovakaterina.com

Nadělte svým blízkým triko z Chrudimi

**Není vidět pot
Odolá špíně**

Osobní odběr v Chrudimi
www.cityzenwear.cz

KURKA

KAMENICTVÍ PRO OKRES CHRUDIM

oblíbená a spolehlivá firma ve Vašem regionu
Prodejna: PARDUBICE - Milheimova 2813

VÝROBA A MONTÁŽ HROBŮ ZE ŽULY A MRAMORU

Garantujeme nízké ceny
- jsme přímí výrobci!

☎️ **775 081 455**

www.kamenictvi-kurka.cz

Chrudimský zpravodaj

č. 11/2022. Vychází 1. listopadu 2022
Periodický tisk územního samosprávného celku.
Vydává město Chrudim,
Resselovo náměstí 77, 537 01 Chrudim I,
IČO 270 211, DIČ CZ 00270211.
Redakce: Sylva Drašnarová, Aleš Prokopec.
Telefon redakce: 469 657 147,
e-mail: zpravodaj@chrudim-city.cz.

Redakční rada: Sylva Drašnarová, Richard
Herbst, František Chmelík, Pavel Kobetič,
Petr Lichtenberg, Aleš Nunvář, František Pilný,
Aleš Prokopec, Jana Stehliková, Pavel Štěpánek.
Jazyková úprava: Bohumila Novotná. Autor
příspěvků odpovídá za věcnou a jazykovou
správnost. Redakce neručí za obsah příspěvků
externích dopisovatelů.

Náklad 11 000 výtisků.
Grafický návrh Markéta Steinert.
Předtisková příprava a tisk
fronte s. r. o., Sezemice.

Registrováno Ministerstvem kultury České
republiky pod značkou MK ČR E 11846.
Vychází 1x měsíčně. Distribuce zdarma do
všech domácností na území města Chrudimě.
Přetisk povolen pouze se svolením vydavatele.
Uzávěrka čísla 12. října 2022.